

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“ – ВАРНА

Актуализирана със заповед РД 07-2/15.09.2023 г., приета с Решение на Педагогически съвет с Протокол № 9 от 4.09.2023 г., одобрена от Обществения съвет с Протокол №7 /08.09.2023 г. на

За периода от 2020/2021 учебна година до 2024/2025 учебна година

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“ – ВАРНА

1. Кратки исторически данни:

Основно училище “Черноризец Храбър” е едно от водещите учебни заведения в град Варна. Създадено е през 1973 година по проект на архитект Стефан Колчев. В него получават своето образование ученици от район “Приморски”, обхващащ кварталите “Левски 3”, “Левски 4” и “Левски 5”.

Основно училище "Черноризец Храбър" е носител на престижни награди: звание “Образцов колектив”, орден “Кирил и Методий”- втора степен, Общинска награда “Варна” и много грамоти и отличия за високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

Резултатите на училището на национално външно оценяване в IV и VII клас класират училището в първата десетка на училищата в областта.

2. Статистически данни

Учебна година	Брой деца и ученици	Брой паралелки	Брой групи ЦДО	Брой ПГ
2019/2020	657	26	15	1
2018/2019	612	25	14	1
2017/2018	592	24	12	1
2016/2017	567	23	15	1

Общ среден успех на училището за учебната 2019/2020 година е 5,24 .

Общ среден успех на училището за учебната 2020/2021 година – 5,45

Общ среден успех на училището за учебната 2021/2022 година – 5,45

Общ среден успех на училището за учебната 2022/2023 година – 5,45

3. Резултати от НВО в 7 клас през учебната 2019/2020 година:

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат	Национален среден резултат	Разлика между училищен и национален резултат
БЕЛ	70,47	57.06	+13,41	51.06	+19.41
Математика	52,52	43.31	+9.21	36.33	+16.19

Приоритет в дейността на училището е качествено обучение по всички учебни предмети и постигане на добри резултати на НВО в IV и VII клас.

3. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО (SWOT-АНАЛИЗ)

Вътрешни фактори СИЛНИ СТРАНИ	Външни фактори ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Целодневна организация на учебния процес; - Голям двор; - Нови спортни площадки - Обновена актовa зала от 2023/2024 - Учебна стая на открито - Кабинетна система за V-VII клас от 2023/2024 г. - Самостоятелна и постепенно модернизирана материална база - Квалифициран педагогически персонал. - Успешна реализация на план-приема на ученици. - Електронен дневник - Повишаване на броя на учениците и паралелките и липса на отпаднали ученици от образователната система. - План за задържане на ученици след начален етап. - Управленска култура на ръководството – добра връзка между планиране – организиране- координиране – мотивиране - Финансова стабилност на училището в условията на делегиран бюджет. - Мотивирани ученици в прогимназиален етап, подбрани при конкурсни условия. - Учениците се обучават по доказали своята ефективност училищни учебни планове, отговарящи на интересите на учениците. - Висока успеваемост на учениците на външно оценяване, олимпиади, национални конкурси, състезания. - Съвместна работа по проекти на учители и ученици. - Много добра комуникация с родители 	<ul style="list-style-type: none"> - Всеки клас в отделна група на ЦОУД - Включване на родителите в организационни дейности - Популяризиране чрез сайта и фейсбук страницата на училището - По-желана образователна среда, модернизиране на кабинети, всяка стая със свой облик и тематичен интериор, актовa зала - Повишен брой ученици - Включване на учителите във форми на квалификация според потребностите им. - осигуряване на по-високо качество на образователния процес и извънкласни дейности - Дейности за задържане на учениците - Предоставяне на качествено образование. - Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците. - Мотивация на персонал, стимули, награди, нов облик на материалната база. - Изграждане на ефективно ученическо самоуправление. - Провеждане на индивидуални консултации с педагогическия съветник на ученици и родители - Утвърждаване на традиции и символи на училището. - Активност на обществения съвет с цел създаване на условия за активни и демократични общности към училището

СЛАБИ СТРАНИ	ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Разбита настилка в западен двор - В отоплителния сезон – работа с 1 котел и 1 с намалена мощност - Доклади и сведения за отчитане на всяка дейност свързани със статистики, справки; - Висок брой лекторски часове по БЕЛ и математика - Недостатъчно добри условия в помещението за хранене - Слабо популяризиране на дейностите в РУО, Община, медии; - Слабо ученическо самоуправление - Липса на оборудване за специализирани кабинети. - Липса на добри условия за извънкласни дейности. - Липса на съвременна спортна база. - Незаинтересованост на част от родителите, формални и неизчерпателни практики на комуникация. - Разпространение на слухове и невярна информация. 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостиг на финансиране за подобряване на материалната база - Бърнаут на колегията - Недостатъчен стимул на учениците в ЦДО за подготовка на уроци и домашни работи. - Липса на информация за всички прекрасни инициативи, незаинтересованост, липса на мотивация за работа. - Намаляване на мотивацията за учене в учениците и понижаване на резултатите. - Посредственост и незаинтересованост, нежелание за развитие. - Недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част от педагогическия персонал и изнасяне на невярна или неточна информация за училището.

II. СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР” ДО 2025 ГОДИНА

МИСИЯ

Осигуряване на равен достъп до качествено образование и възпитание.

Следване на единната държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование.

Приобщаване на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за прилагане на усвоените компетентности на практика.

Балансиране между традиционните и иновативните педагогически практики с цел ефективност на образователния процес.

Провеждане политики на самоуправление и диалогичност със заинтересуваните страни относно въпросите на образованието.

Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности.

Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и познаване на европейските и световните културни ценности и традиции.

Преосмисляне на училището, не само като образователен център, но и като общност със специфичен училищен живот и традиции.

Осигуряване прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование.

ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Основно училище „Черноризец Храбър” ще се развива като иновативно училище изграждащо житейски умения и ценностна система чрез българските традиции в два етапа на основна образователна степен:

- начален етап: I – IV клас;
- прогимназиален етап: V – VII клас

2. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози със съвременно мислене, които ще могат успешно да приложат стандартите на ЗПУО.

3. С автономията, която позволява новият ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни и избираеми форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

4. Ще приложим различните форми на обучение, заложи в новия ЗПУО – дневна, индивидуална и самостоятелна с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане и ранно напускане на училище.

5. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

6. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще продължим да осигуряваме екип от висококвалифицирани специалисти: психолог, ресурсен учител, логопед, които ще осъществяват обща и допълнителна подкрепа на ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация, ученици с изяви дарби.

7. Ще изработим и ще се ръководим от Етичния кодекс на училищната общност, в създаването на който участват ПС, Обществен съвет и ученически съвет.

8. Ще продължим да осъществяваме целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

9. В следващия **5-годишен** период ще продължим да изграждаме навици за здравословен начин на живот, като запазим традиционните форми на предходните проекти: „Училищен плод“ „Училищно мляко“, както и ще се включим в нови такива.

10. Ще продължим да обновяваме и обогатяваме книжното богатство на нашата библиотека, за да я превърнем в любимо място за отдих и творчество.

11. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на България, на нашия град Варна чрез занимания по интереси. Училището ще се включи в различни проекти и национални програми.

ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО

- Високо развитие на: подготовката по български език, чужд език, математика и информационни технологии и подготовката по всички други предмети.
- Формиращо оценяване и самооценяване.
- Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители.

- Висок професионализъм на педагогическия екип.
- Ефективна управленска дейност
- Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.
- Продължаване, обогатяване и утвърждаване на традиции и ритуали в училищния живот.

ГЛАВНА ЦЕЛ НА СТРАТЕГИЯТА

- Издигане на качеството на процеса на обучение за постигане на ДООИ.
- Поставяне на ученика в центъра и в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции по различните учебни предмети и развитие на умения за учене през целия живот.
- Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите за обучение чрез активни дейности.
- Използване на различни форми за мотивиране на персонала.
- Обогатяване на материалната база, разширяване на сградния фонд и допълнително финансиране.

РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Хуманизация на процеса на образование.
- Иновативност и творчество.
- Толерантност и позитивна етика.

ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- Чрез средства от бюджета на училището.
- Чрез средства от благотворителност.
- Чрез кандидатстване по проекти.
- Чрез дарения.

III. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“ – ВАРНА

I. Нормативни основания за разработване на мерки за внасяне на подобрения за повишаване на качеството на образованието в училището

1. Правна рамка на ЕС

- 1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование
- 1.2. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение

2. Национална правна рамка

- 2.1. Закон за предучилищното и училищното образование
- 2.2. Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план
- 2.3. Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда
- 2.4. Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка

- 2.5. Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование
- 2.6. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование
- 2.7. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование
- 2.8. Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала
- 2.9. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците
- 2.10. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование
- 2.11. Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти
- 2.12. Наредба № 24 от 05.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план
- 2.13. Наредба за приобщаващото образование
- 2.14. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование
- 2.15. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- 2.16. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование
- 2.17. Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование
- 2.18. Областни и общински стратегии

3. Институционални документи

- 3.1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране. Отчети за изпълнение с мерки за превенция на ранното напускане на училище и предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи
- 3.2. Етичен кодекс на училищната общност
- 3.3. Правилник за дейността на училището
- 3.4. Правилник за вътрешния трудов ред
- 3.5. Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд
- 3.6. Правила за документооборота

- 3.7. Годишен план за дейността на училището, в т.ч. и План за квалификационната дейност.
- 3.8. Училищен учебен план
- 3.9. Седмично и дневно разписание
- 3.10. Правилник/Правила и план за дейността на ученическото самоуправление
- 3.11. Програма за занимания по интереси
- 3.12. Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.
- 3.13. Програма за наставничество
- 3.14. Програма и план за работа с родители
- 3.15. Правила за работата на ученическия съвет на ниво паралелка, клас, училище
- 3.16. План за дейността на педагогическия съвет
- 3.17. План за превенция и интервенция на насилието и тормоза
- 3.18. График на консултации по учебни предмети
- 3.19. Щатно разписание (длъжностно и поименно)
- 3.20. Вътрешни правила за работна заплата
- 3.21. Правила за организация на пропускателния режим
- 3.22. Правила за работа с информационни системи и технологии

4. Същност: Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните от училището публични образователни услуги с нормативните изисквания и с очакванията на потребителите на тези образователни услуги (ученици, родители, др. заинтересовани страни).

Мерките за повишаване на качеството на образованието включват анализиране, планирането (прогнозиране, проектиране), изпълнение, контрол на постиженията от гл. т. на заложените цели и достигнатите резултати, както и отчитане на дейностите в процеса на *обучение, възпитание и социализация на учениците* и на *управление на институцията* чрез внасянето на подобрения в организацията на работата и повишаване на образователните резултати на учениците.

Качеството на образованието предполага изпълнение на политики и дейности, насочени към подобряване на образователните резултати на учениците и управление на процеса на развитие на училището. За постигане на по-високо качество на обучението, възпитанието и социализацията е необходимо разработване и приемане на политики и дейности, с конкретни мерки за:

- подобряване на процеса на преподаване;
- оптимизиране на вътрешната система за оценяване постиженията на учениците;
- отчитане на индивидуалния напредък на всеки ученик;
- приобщаване на ученици със специални образователни потребности и/или в риск;
- мотивиране и задържане на ученици и превенция на отпадането;

- взаимодействие между участниците в образователния процес;
- повишаване на професионалните умения и компетентности на педагогическите специалисти;
- управление на човешките, материални и финансови ресурси;
- взаимодействие със заинтересованите страни и др.

Успешното прилагане и изпълнение на приетите мерки води до реализиране на политиките и целите, определени в Стратегията за развитие на училището и в плана за действие и финансиране към нея.

Следва да се има предвид, че процесът на целеполагане, включващ дефинирането на мисията и визията на институцията, както и формулирането на оперативните цели в стратегията за развитие на училището, е определящ за адекватността и ефективността на приетите мерки за повишаване на качеството на образованието, но е и предмет на системата за вътрешен контрол.

Без ясни, конкретни, измерими и финансово обезпечени цели, понятията ефективност (степен на постигане на целите), ефикасност (вложени ресурси, спрямо постигнат резултат) и икономичност, са формални.

Подобряване качеството на образованието е процес на целенасочено въздействие върху резултатите от образователния процес и от управлението на институцията.

Усъвършенстването на организацията и провеждането на образователния процес и повишаването на резултатите на учениците предполага приемане на мерки за ефективно:

- организиране и провеждане на урок, занимание, самоподготовка в процеса на обучение (стратегии, методи, подходи, техники на преподаване);
- установяване и измерване на постигнатите образователни резултати, нивото на подготвеност и напредъка на учениците по учебен предмет или модул от общообразователната и разширената подготовка, както и от външни оценявания – регионални и национални, проследяване и анализиране на нивото на формиране на основните ключови компетентности;
- взаимодействие между факторите и условията, от които зависи личностното развитие на учениците – осигуряване на обща и допълнителна подкрепа, развитие на умения за учене, самооценка, самокритичност, самоусъвършенстване и работа в екип в процеса на взаимодействие;
- възпитание и социализация в образователния процес – планиране и реализиране на дейности за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и за развитие на училищната общност (занимания по интереси, форми на ученическо самоуправление, взаимодействие с други институции с цел формиране на социални и граждански компетентности и умения за подкрепа на устойчивото развитие);
- изпълнение на планираните дейности по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца/ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (отчитане на отсъствия, отпаднали и реинтегрирани, предложени семейни помощи), както и на дейностите по превенция, интервенция и компенсиране на тормоза и насилието;

- удовлетвореност на участниците в образователния процес от постигнатите резултати и участие в набелязването на политики за подобряването им.

Управлението на институцията включва разработване на политики и набелязване на мерки и дейности, насочени към:

- устойчиво развитие на училището;
- ефективно и ефикасно управление на ресурсите;
- изграждане на безопасна и достъпна физическата среда и обновяване и обогатяване на материално техническата база;
- формиране на организационна култура за съхранение на институционалните ценности и традиции; за изграждане на системата от символи и ритуали; за приемане и прилагане на Етичен кодекс на училищната общност и правила за поведение; за измерване ефективността от прилагането на мерки и санкции за нарушението им;
- взаимодействие между участниците в образователния процес (педагогически специалисти – ученици – родители), както и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на институцията (финансиращ орган, РУО, обществен съвет, училищно настоятелство и др.);
- удовлетвореност от стила на управление.

Внасянето на подобрения в работата на институцията се извършва чрез изпълнение на плана за действие към Стратегията за развитие на институцията, в който са включени предложените от училището цели и мерки за повишаване на качеството на предоставяното образование. Измерването и оценяването на достигнатото ниво на качество на образованието включва събиране, обработване и анализиране на информация за резултатите.

Изготвянето на анализ и вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование, както и набелязването на мерки за подобряването и за усъвършенстването му, предполага последователен, обективен и ефективен вътрешен контрол на образователния процес по отношение прилагането на политиките, мерките и дейностите, планирани от училището и насочени към подобряване качеството на образованието.

Определянето и постигане на целите на институцията е отговорност на ръководния екип (директор, заместник-директори), което е и част от управленската им отговорност. Системният и последователно осъществяван вътрешен контрол от страна на директора и на заместник-директорите е средството за постигане на целите. Без ясни, конкретни и измерими цели, контролът се превръща в самоцел. От друга страна, всеки един от елементите на контрола дава своето отражение върху изпълнението на целите на училището. Контролът е предназначен да осигури разумна увереност, че целите на училището ще бъдат постигнати.

5. Принципи: За постигането на набелязаните мерки за повишаване на качеството на образованието се спазват следните принципи:

- 5.1. Законосъобразност при реализирането на всички дейности.
- 5.2. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик: ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- 5.3. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на образование и обучение в институцията.

5.4. Автономност при определяне на институционалните политики: в организацията (избират и съставят учебни планове, разпределят учебните програми в зависимост от потребностите на учениците, определят учебните предмети и разработват учебните програми и самоуправление), в методите и средствата за обучение с цел осигуряване на качество на образованието.

5.5. Целенасоченост към постигане на планираните резултати в образователния процес, последователност и непрекъснатост в процеса за повишаване на качеството.

5.6. Иновативност и ефективност на педагогическите практики и на организацията на образователния процес, последователност и приемственост при прилагане на добри педагогически практики и обмяната/споделянето на открити практики.

5.7. Ефективност и ефикасност при разпределението, използването и управлението на ресурсите.

5.8. Лидерство, разпределяне на дейности и делегиране на отговорности за постигане на целите на институцията

5.9. Прозрачност, информираност и удовлетвореност на участниците в образователния процес (педагогически специалисти, ученици и родители).

5.10. Партньорство, ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на обучението и образованието. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на заинтересованите страни.

6. Повишаване на качеството на предоставяното образование

6.1. Поддържане на високо качество и ефективност в процеса на училищното образование съобразно индивидуалните способности и потребности на учениците чрез привеждане на дейността на училището в съответствие с разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и държавните образователни стандарти:

- Планиране, организация и контрол на дейността на училището.
- Осъществяване на мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

6.2. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование:

- Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.
- Ритуализация на училищния живот.
- Утвърждаване на ученическото самоуправление.
- Екологична култура и навици за здравословен начин на живот.
- Превенция на агресията и негативните прояви сред учениците.
- Подкрепа на личностното развитие на учениците.

6.3. Училището – желано място за обучение, изява и подкрепа (обща и/или допълнителна) за личностното развитие на учениците:

- Занимания по интереси.
- Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие.
- Обновяване и обогатяване на материалната база.

6.4. Повишаване на професионалната компетентност и квалификация на педагогическите специалисти.

6.5. Взаимодействия с родители и със заинтересовани страни, партньорски организации и институции.

6.6. Разработване и прилагане на система за поощрения с морални и материални награди.

- 6.7. Определяне на свои символи и ритуали, в съответствие с принципите на национална идентичност и култура, както и свое облекло с отличителни елементи/знаци.
- 6.8. Участие в международни програми и проекти, подпомагащи дейността в областта на училищното образование.

Осигуряването на позитивна образователна среда, въвеждането на компетентностния подход, подкрепата на креативните и иновативни учители, добрите учебни програми – са правилните стъпки за мотивиране учениците да учат повече и да подобряват образователните си резултати. Осигуряването на подкрепа за преодоляване на обучителните затруднения чрез ранно идентифициране на потребностите на децата ще предотврати натрупването на дефицити, а в следствие отпадането им от образователната система.

Положителен момент е обучението от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии. То е приложимо при грипни епидемии или други непредвидени обстоятелства, когато присъственото обучение е преустановено от компетентен орган. Това обучение е приложимо също и за ученици, които по здравословни или други уважителни причини не могат да посещават училище за не повече от 30 учебни дни, може да се предложи като елемент на иновация в организацията в иновативни училища при нормативно определени ограничения. Обучение от разстояние в електронна среда е възможна организация при предоставянето на подкрепа за личностното развитие на ученик, без преустановяване на планираните от екипа за подкрепа за личностно развитие дейности.

7. Мерки за повишаване на качеството на предоставяното образование в ОУ „Черноризец Храбър“

1. Образователен процес

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
1. Осигуряване на качествено и ефективно обучение.	<p>1.1. Планиране на балансиран училищен прием.</p> <p>1.2. Оптимизиране на училищните учебни планове. Създаване на нови, иновативни.</p> <p>1.3. Планиране, организация и провеждане на урок, самоподготовка, занимания по интереси.</p> <p>1.4. Използване на методи, подходи и техники на преподаване в зависимост от учебния предмет, целите, задачите и конкретните дейности, съобразени с възрастта и равнището на подготовка на учениците.</p> <p>1.5. Подготовка и използване на ИКТ, дидактически материали, помагала и др.</p> <p>1.6. Представяне на педагогическото майсторство на учителя: предшестваш опит, уменията да планира, организира и управлява процеса на обучение, както и да измерва и оценява резултатите на учениците.</p> <p>1.7. Прилагане на диференциран подход за обучение с цел подпомагане на ефективно</p>	<p>1. Заповеди за утвърждаване и за реализиране на училищен план- прием, проект за иновативно училище.</p> <p>2. Училищен учебен план.</p> <p>3. Дневно (Началото на учебния ден, продължителността на часовете и на почивките между тях) и седмично учебно разписание.</p> <p>4. Планове на уроци, занимания по интереси.</p> <p>5. Програма за занимания по интереси.</p> <p>6. График на консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове, утвърден със заповед.</p> <p>7. Констативни протоколи от осъществен контрол от</p>

	<p>учене според индивидуалните различия и способности на учениците (различни когнитивни силни и слаби страни, различна степен на интелектуални възможности); различни личностни и емоционални характеристики; различен стил на учене; различна степен на мотивация и интереси.</p>	<p>директор, заместник-директор, РУО. 8. Доклади от инспекции на НИО</p>
<p>2. Установяване и измерване на постигнатите образователни резултати, нивото на подготвеност и напредъка на учениците.</p>	<p>2.1. Осъществяване на всеки етап от процеса на училищното образование на ефективна обратна връзка за постигнатите резултати, за отношението на учениците към формите и методите на преподаване, за техните нагласи и мотивация. а) отчитане и анализиране на текущи, срочни и годишни оценки по учебен предмет или модул от общообразователната, разширената, подготовка; б) съпоставяне с резултатите от външни оценявания; в) анализиране на резултатите от участие в конкурси, състезания, олимпиади и др. 2.2. Проследяване и анализиране на нивото на формиране на основните ключови компетентности у учениците. 2.3. Използване на различни видове и форми на оценяване. 2.4. Прозрачност и обективност в процеса на оценяване на резултатите от обучението на учениците. 2.5. Мотивиране на учениците, поощряване на напредъка и постиженията им.</p>	<p>1. Ел. дневници на паралелки. 2. Ел. ученическа книжка на ученици от IV до VII клас. 3. Бележник за кореспонденция на учениците от I до III клас. 5. Резултати от контролни и класни работи, срочни и годишни оценки. 6. Анализи на резултати от участие на ученици в НВО, както и от състезания и олимпиади. 7. Доклади с мерки за повишаване на резултатите 8. Доклади от инспекции на НИО.</p>
<p>3. Взаимодействие м/у факторите и условията, от които зависи личностно развитие на учениците.</p>	<p>3.1. Осигуряване на обща подкрепа: превенция на обучителните трудности и ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище. 3.2. Осигуряване на допълнителна подкрепа, вкл. чрез откриване и проследяване на развитието на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изяви дарби и създаване на условия за тяхната изява на училищно и извънучилищно ниво.</p>	<p>1. Годишен план за дейността на училището. 2. План за квалификационна дейност. 2. Правилник за дейността на училището 3. Правила/Правилник за дейността на ученическото самоуправление 4. Програма за работа с родители</p>

	<p>3.3. Развитие на умения за учене у учениците.</p> <p>3.4. Развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване.</p> <p>3.5. Развиване на умения за работа в екип в процеса на взаимодействие.</p>	
<p>4. Възпитание и социализация в образователния процес.</p>	<p>4.1. Изграждане на позитивен организационен климат.</p> <p>4.2. Утвърждаване на позитивна дисциплина.</p> <p>4.3. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.</p> <p>4.4. Формиране на социални и граждански компетентности чрез урок, самоподготовка, занимания по интереси.</p> <p>4.5. Насочване към участие в развитието на училищната общност (форми на ученическо самоуправление (ученически съвети), доброволчество и др.).</p> <p>4.6. Организиране и провеждане на дейности по превенция, интервенция и компенсиране на тормоза и насилието</p> <p>4.7. Подкрепа на процеса на взаимодействие с други институции с цел формиране на умения за подкрепа на устойчивото развитие.</p> <p>4.8. Измерване ефективността от прилагането на мерки и санкции на учениците.</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището с план за действие и финансиране.</p> <p>2. Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.</p> <p>3. Правила за работата на ученическия съвет на ниво паралелка, клас, училище.</p> <p>4. Етичен кодекс на училищната общност.</p> <p>5. Правила за поведение на класа.</p> <p>6. План за превенция и интервенция на насилието и тормоза.</p>
<p>5. Изпълнение на планираните дейности по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна училищна възраст.</p>	<p>5.1. Непрекъснатост на процеса на отчитане на отсъствията, вкл. по уважителни причини, анализ и информиране на родителите, отдел „Закрила на детето“, дирекция „Социално подпомагане“, своевременно установяване на причините за отсъствия.</p> <p>5.2. Системно взаимодействие с ангажираните институции и с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция.</p> <p>5.3. Организиране и провеждане на дейности по превенция на отпадането, интервенция и компенсиране на отпадането от училище.</p>	<p>1. Мерки за превенция на ранното напускане на училище.</p> <p>2. Мерки за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.</p>

	<p>5.4. Подкрепа на процесите на обхващане и реинтегриране на отпаднали от образователната система ученици.</p> <p>5.5. Прилагане на процедурите по предоставяне в натура на отпуснатите семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на учениците.</p>	
<p>6. Удовлетвореност на участниците в образователния процес от постигнатите резултати и участие в набелязването на политики за подобряването им.</p>	<p>6.1. Установяване удовлетвореността на учениците от предлаганото качество на образователния процес.</p> <p>6.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти от предлаганото качество на образователния процес.</p> <p>6.3. Установяване удовлетвореността на родителите от предлаганото качество на образователния процес.</p> <p>6.4. Установяване удовлетвореността на заинтересованите страни, вкл. партньорски работодателски организации от предлаганото качество на образователния процес.</p>	<p>1. Анкетни карти, въпросници</p> <p>2. Протоколи от заседания на педагогическия съвет</p>

2. Управление на институцията

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
<p>1. Устойчиво развитие на училището.</p>	<p>1.1. Автономия при определяне на:</p> <p>а) политики и на стратегически и оперативни цели за развитие на училището;</p> <p>б) устройството и дейността на институцията;</p> <p>в) учебните планове;</p> <p>г) разпределяне на учебната програма в зависимост от потребностите на учениците;</p> <p>д) определят учебните предмети и да разработват учебните програми организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;</p> <p>е) символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура;</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране</p> <p>2. Отчет за изпълнението на Стратегията и плана</p>

	<p>ж) представително, униформено и работно облекло и други отличителни знаци;</p> <p>з) участието в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.</p> <p>1.2.</p>	
2. Ефективно и ефикасно управление на човешките и финансови ресурси	<p>2.1. Управление на човешките ресурси:</p> <p>а) система за подбор и мотивация на персонала;</p> <p>б) система за повишаване на професионалната компетентност на персонала;</p> <p>в) насърчаване на постиженията и извеждане на добър педагогически опит;</p> <p>г) информационна осигуреност и регламентиране на дейността;</p> <p>д) изграждане на постоянни и временни училищни комисии за планиране и организация на основните направления в дейността на училището;</p> <p>е) разработена система от критерии и показатели за оценка на дейността на педагогическите специалисти, обвързана с резултатите и постиженията;</p> <p>ж) работно време, почивки и отпуски.</p> <p>2.2. Управление на финансовите ресурси:</p> <p>а) планиране на бюджета съобразно целите на Стратегията за развитие на училището;</p> <p>б) изградена система за финансово управление и контрол;</p> <p>в) спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление, публичност, прозрачност, реалност, пълнота, контрол и др.;</p> <p>г) осигуряване на допълнителни средства за развитие на училището (програми и проекти)</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране.</p> <p>2. Правилник за дейността на училището.</p> <p>3. Длъжностно разписание на персонала</p> <p>4.СФУК</p> <p>5.Утвърден бюджет и отчети за изпълнението му.</p> <p>6. Вътрешни правила за работна заплата.</p> <p>7. Годишния план за дейността на училището, в т.ч. и План за квалификационната дейност.</p> <p>8.План за дейността на педагогическия съвет.</p> <p>9.Програма за наставничество.</p>
3. Изграждане на безопасна и достъпна физическата среда и обновяване и обогатяване на материално техническата база	<p>3.1.Управление на материално-техническите ресурси и осигуряване на:</p> <p>а) обновяване и модернизиране на материално техническата база;</p> <p>б) здравословни и безопасни условия на обучение и труд;</p> <p>в) функционална, достъпна и сигурна среда;</p> <p>г) съвременни интерактивни, информационни и комуникационни</p>	<p>1.Стратегия за развитие на училището с план за дейности и финансиране.</p> <p>2.Правилник за дейността на училището.</p> <p>3. Правилник за ЗБУТ.</p>

	<p>технологии и устройства за модерен образователен процес (компютри, проектори, интерактивни дъски и др.).</p> <p>3.3.Управление на електронните и информационни ресурси:</p> <p>а) електронни уроци;</p> <p>б) електронен дневник;</p>	<p>4. Досие за пожарна безопасност</p> <p>5. Правилник за документооборота.</p> <p>6. Правила за работа с информационни системи и технологии</p> <p>8. Правила за организация на пропускателния режим</p>
4. Формиране на организационна култура	<p>4.1. Подкрепа за съхранение на институционалните ценности и традиции.</p> <p>4.2.Изграждане на системата от символи и ритуали.</p> <p>4.3.Приемане и прилагане на Етичен кодекс на училищната общност.</p> <p>4.4.Измерване ефективността от прилагането на мерки и дейности за превенция и интервенция при тормоз и насилие.</p> <p>4.5.Осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на училището. Популяризиране дейността на училището на общински, областни, национални и международни форуми и в медийното пространство.</p> <p>4.6.Подкрепа на инициативността и творческата активност на работниците и служителите.</p> <p>4.7.Подобряване на уменията на работещите в училището за адекватна реакция при предотвратяване на случаи на насилие на агресия и насилие в училищна среда.</p> <p>4.8.Изработване и приемане на правила за предотвратяване и решаване на конфликти.</p>	1.Етичен кодекс на училищната общност
5.Взаимодействие между участниците в образователния процес	<p>4.1. Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ.</p> <p>4.2. Взаимодействие с родителите.</p> <p>4.3. Активно взаимодействие на всички заинтересовани страни (финансиращ орган, РУО, др.).</p> <p>4.4. Реализиране на съвместни проекти с партниращи организации.</p>	<p>1. Годишен план за дейността на училището</p> <p>2. Правилник за дейността на училището</p> <p>3.Програма за работа с родители</p>

	4.5. Ефективно работещи обществен съвет и настоятелство. 4.6. Лидерство. 4.7. Делегиране на отговорности за изпълнение на дейности и постигане на целите на институцията.	
6.Удовлетвореност от стила на управление	6.1. Установяване удовлетвореността на учениците от управлението на институцията. 6.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти от управлението на институцията. 6.3. Установяване удовлетвореността на родителите от управлението на институцията. 6.4. Установяване удовлетвореността на заинтересованите страни, вкл. партньорски работодателски организации от управлението на институцията.	1. Анкетни карти, въпросници

8. Очаквани резултати от прилагане на мерките за повишаване на качеството на предоставяното образование в ОУ „Черноризец Храбър“ - Варна

Предложените мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията за повишаване качеството на предоставяното образование са насочени към преодоляване на слабите страни и рисковете като се мултиплицират силните страни и се оползотворяват пълноценно всички възможности на училището.

Чрез прилагане на мерките и в изпълнение на поставените в Стратегията за развитие на училището цели ще се гарантира очакваното качество, удовлетвореност на участниците в училищното образование и индивидуалния напредък на всеки ученик.

Очаквани резултати, свързани с повишаване на качеството и ефективността на образователния процес:

- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- По-добра организация на различните форми на обучение.
- Успешно участие във външното оценяване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
- Засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
- Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт.
- Постигане на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование.
- По-широко навлизане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика.

- Подобрена материална, физическа и информационна среда.

IV. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСК ОТ РАННО ОТПАДАНЕ ОТ СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През последните 4 години в ОУ „Черноризец Храбър“ – Варна няма преждеременно напуснали или отпаднали ученици от системата за предучилищно и училищно образование.

- **преждеременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на основно образование, ако същите не са записани в друго училище.

Констатира се тенденция за намаляване на отсъствията по неуважителни причини в училище. При проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на ефективни разговори с ученици и родители отсъствия, училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
  - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
  - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
  - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Сред основните причини за неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
  - *Закъснения за първи учебен час*
  - *Липса на родителски контрол*
  - *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*
  - *Неефективни и предимно административни санкции на ученици*
Наложените санкции са неефективни поради административния им характер. Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В края на 2022/2023 година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на неизвинените отсъствия и средният брой отсъствия на един ученик са намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети

мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище. Няма отпаднали ученици през учебната 2020-2021 година.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ОУ „Черноризец Храбър“ - Варна се предприемат мерки за задържане в училище и на категория ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия срок, така и през втория срок на 2022/2023 обект на специално внимание бяха и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия, както и такива с подобни проблеми през настоящата година. Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – Варна, МКБППМН – р-н „Приморски“) спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

Предприети мерки:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
  - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
  - Няма наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на ученици.
  - Своевременно подаване на отсъствия в НЕИСПУО.
  - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в електронния дневник – ежемесечни проверки.
- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
  - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
  - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
  - Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“, предоставяне на обща подкрепа и др.
  - Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
  - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
  - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Варна, съвместни инициативи с Регионална библиотека Варна, читалище „В. Левски“ и др.;

- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- Работа с родителите
  - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
  - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
  - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал
  - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в електронен дневник и др.).

В резултат на мерките през учебната 2022/2023 година могат да се направят следните изводи:

- Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия е значително по-малък в сравнение с предходните години.
- Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

3. Поставени цели за превенция на ранно отпадане:

3.1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

3.2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

4. Очаквани резултати:

4.1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.

4.2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

4.3 Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

5. Индикатори за изпълнение:

5.1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:

- брой отсъствия в края на срока/учебната година;
- брой санкционирани ученици за отсъствия;
- брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;

- брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
- 5.2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
- 5.3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
- 5.4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

6. Дейности за реализиране на мерките и целите

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Анализ и оценка на досегашните мерки за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	4.09.
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Варна	Директор	30.09.
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на общественния съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки и в изпълнение на проекти; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	15.09..
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - по проекти; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището, ресурсен учител, педагогически съветник и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година

1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Педагогически съветник, ръководство на ученическия парламент	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти: - за работа с ученици с различни обучителни затруднения; - за успешно взаимодействие между училището и семейството.	ЗДУД Главен учител	Съгласно плана за квалификация
2.2. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Педагогически съветник	През учебната година
2.3. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 4-то число на месеца
2.5. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	ЗДУД	Учебна година
2.6. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.7. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.8. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор ЗДУД	Ежемесечно
2.9. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Педагогически съветник	През учебната година
2.10. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.11. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост

<p>2.12. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:</p> <ul style="list-style-type: none"> - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането. 	Класни ръководители	При необходимост
---	---------------------	------------------

V. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ

1. Целта е да се предоставят равни възможности всички ученици и гарантиране на качествено образование и участие в училищния живот.

Предоставянето на равни възможности се подкрепя от дейности за обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделния ученик.

2. Анализ на реалната ситуация

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със СОП, както и ученици от други държави. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация.

3. Подкрепа за личностното развитие

3.1. Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:
- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа. Индикация за ученици с дарби и възможности за развитие.
- провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията на обучителна затруднения или проблемно поведение между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от педагогическия съветник или консултант от ЦКО.
- ✓ Занимания по интереси:
- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
- Групи по изкуства и спорт

- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици I – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навики за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.
- ✓ Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в Правилника за дейността на училището /ПДУ/.
- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:
  - изграждане на позитивен организационен климат в училището.
  - психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
- ✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:
  - допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език и математика;
  - консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

3.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителна подкрепа се предоставя и на ученици с изявени дарби.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

4. Очаквани резултати

➤ Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.

➤ Реализиране на подкрепа за личностно развитие на ученици с изявени дарби и мотивиране за постигане на високи резултати в състезания и конкурси.

➤ Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.

➤ Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

5. Дейности по изпълнение на програмата

Дейности	Срок	Отговорник
Обща подкрепа за личностно развитие		
1. Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в плановете за часа на класа.	септември	класни ръководители
2. Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групата за ЦОУД и в часовете за консултации.	през учебната година	класни ръководители; учители
3. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	през учебната година	учители по предмети
4. Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения след проведени входни нива.	септември	Учители по предмети
5. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала /по график/ и други ресурси на училището.	през учебната година	учители по учебни предмети
6. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от VII клас свързано с избора на училище, профил, професия.	през учебната година	педагогически съветник
7. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.	през учебната година	директор
Допълнителна подкрепа за личностно развитие		
1. Идентифициране на ученици, на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие.	през учебната година	класни ръководители; педагогически съветник; ресурсен учител
2. Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП.	до месец ноември на настоящата учебна година	училищни ЕПЛР
3. Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог на ученици със зрителни затруднения.	през учебната година	директор
4. Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище	през учебната година	училищни екипи; учители; педагогически съветник
5. Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза	през учебната година	училищни екипи, педагогически съветник

6. Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа в училищни и извънучилищни инициативи.	през учебната година	училищни екипи; педагогически съветник
7. Повишаване информираността на родителите: – относно отговорността им в процеса на образование и възпитание на децата им; – за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.	на паралелкови родителски срещи	класни ръководители; педагогически съветник
8. Обучение на педагогическите специалисти за работа с деца със СОП.	по график съгласно плана за квалификация	директор

VI. ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИСИЯТА И ПОСТИГАНЕ НА ВИЗИЯТА (ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ и ФИНАНСОВ ПЛАН) НА ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”- ВАРНА

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ:

№	Дейност	финансиране	срок
1.	Изработване и утвърждаване на цялостна концепция за провеждане на образователния процес – учебен план и програми, Етичен кодекс, методически обединения и комисии, план-прием, целодневно обучение.	Делегиран бюджет	до 15.09. на всяка година
2.	Обновяване и оборудване на нови класни стаи и кабинети.	Делегиран бюджет и участие по проекти	Септември 2025
3.	Обновяване на съществуващата техника в компютърните кабинети и административна част	Делегиран бюджет и проекти	постоянен
4.	Достъп до интернет и монтиране на мултимедия във всяка класна стая и кабинет.	Делегиран бюджет и проекти	Ежегодно
5.	Обновяване на специализиран кабинет за приобщаващо и подкрепящо образование.	Делегиран бюджет	Ежегодно
6.	Обогатяване на пространството в коридорите с изложби, кътове за отдих, четене	Делегиран бюджет и финансиране по проекти	постоянен
7.	Ремонт на външна спортна площадка – западен двор, изграждане на съоръжения за различни видове спорт	Финансиране по проекти, бюджет	До 2024/2025 година
8.	Преустройство на помещения за изграждане на STEM център	Финансиране по проекти	До 2024/2025 година

9.	Ремонтни дейности – актова зала	Дарения и бюджет	До 2023/2024
10.	Участие в квалификационни форми на педагогическия състав.	Делегиран бюджет, синдикати, община	постоянен
11.	Разработване, спечелване и реализиране на национални и европейски проекти.	Фондове на ЕС, МОН, НПО, дарения	постоянен
12.	Продължаване на работата по национални програми „Училищен плод“, „Училищно мляко“, „Без свободен час“, ИКТ, „Иновации в действие“, Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна среда“, „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, „Заедно в изкуствата и спорта“, за целодневна организация, за библиотеки, „Обичам природата“ и други	Министерство на земеделието и Министерство на образованието Министерство на околната среда и водите	постоянен
13.	Доразвиване на традициите за съвместна работа с детски градини във връзка с приемствеността в първи клас.	Делегиран бюджет	постоянен
14.	Продължаване на традицията за провеждане на благотворителни инициативи, базари,	Дарения	всяка учебна година
15.	Организация на собствени математически състезания, езикови състезания и участие в национални състезания и олимпиади.	Делегиран бюджет	през всяка учебна година
16.	Провеждане на традиционен училищен спортен празник, участия в районни и общински спортни състезания, спортен календар, участие в международен проект „Move Week“, изложби, конкурси	Делегиран бюджет, проекти	постоянен

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
<ul style="list-style-type: none"> - Утвърждаване на ОУ „Черноризец Храбър“ като иновативно училище с развиване на умения и таланти чрез българските традиции и занаяти. - Високо развитие на: подготовка по български език, чужд език, математика, информационни технологии и подготовката по всички други предмети. - Формиращо оценяване и самооценяване. 	<p>1. Формиране на екип от висококвалифицирани учители чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повишаване на квалификацията на дългогодишните педагогически кадри; - провеждане на целенасочен подбор на новоназначените учители, притежаващи висока квалификация и владеещи чужди езици, ако това се изисква по учебен план на съответния предмет, притежаващи опит за реализирането на проекти;

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
<ul style="list-style-type: none"> - Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители. - Издигане на качеството на образование за постигане на ДООИ. - Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите за учене чрез действие. 	<ul style="list-style-type: none"> - приоритетно привличане на учители – базово училище. 2. Провеждане на тематични ПС с цел повишаване на вътрешноучилищната квалификация. 3. Осъществяване на сътрудничество между учителите от училището с учители от други училища и/или ВУЗ с цел обмен на добри педагогически практики. 4. Обезпечаване на процеса на обучение с достатъчно технически средства и други необходими пособия. 5. Използване на интерактивни методи на обучение. 6. Използване на информационните технологии в процеса на обучение по всички предмети. 7. Мотивиране на учениците за участие в учебния процес чрез интерактивни методи, прилагане на иновации. 8. Въвеждане на нови форми за проверка и оценка на знанията на учениците, пробни изпити. 9. Организиране и провеждане на вътрешноучилищни състезания, олимпиади, изложби, викторини по различни предмети. 10. Привличане в училище на мотивирани ученици чрез провеждане на целенасочена рекламна кампания. 11. Съвместна работа по образователни проекти. 12. Повишаване на нивото на трудовата дисциплина. 13. Усъвършенстване на съществуващите училищни учебни планове и разработване на нови, отговарящи на търсенето от учениците и на ресурсите, с които разполага училището.
<ul style="list-style-type: none"> - Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищната общност. - Поставяне на ученика в отговорна активна позиция при овладяване на знанията и развиване на способностите за самостоятелно търсене и използване на информация от разнообразни източници. - Подобряване на процеса на педагогическо взаимодействие между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Развиване на ученическото самоуправление в училище. 2. Предприемане на мерки за намаляване на броя на отсъствията от учебни часове чрез своевременно информиране на родителите и повишен контрол 3. Осъществяване на съвместни инициативи от ученици, учители и родители. 4. Обогаляване и разнообразяване на извънкласните дейности, спорт, изкуства (ИУЧ, ФУЧ, ФВС). 5. Утвърждаване на традиции и символи на училището.

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>6. Включване на ученици и родители в разработване на проекти.</p> <p>7. Прилагане на нови и разнообразни форми за работа с родители.</p> <p>8. Превенция на агресията, тормоза и други негативни прояви в училищната общност.</p> <p>9. Организиране на дейности за превенция на противообществените прояви .</p>
<p>- Ефективна управленска дейност.</p>	<p>Демократизиране на управлението на училищната общност чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Включване на максимален брой учители във вземането на управленски решения, чрез участието им в дирекционни съвети, методически съвети и комисии. - Организиране на по-добра вътрешноучилищна информационна система - Създаване на партньорски взаимоотношения със синдикалните организации в училище.
<p>- Използване на различни форми за мотивиране на персонала.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Увеличаване на индивидуалните трудови възнаграждения на работещите в рамките на утвърдените средства в делегирания бюджет. 2. Формиране на система от морални стимули, изготвяне на Етичен кодекс. 3. Осигуряване и организиране на квалификацията на учителите според потребностите им 4. Провеждане на тиймбилдинги, съвместни инициативи за колектива, семинари и др.
<p>- Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.</p>	<p>- Работещ обществен съвет с изградена мрежа за обратна връзка с родителите от всички паралелки</p>
<p>- Материална база и участие по проекти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Работа по привличане на спонсори и партньори. 2. Разработване на проекти за обогатяване на училищната МТБ. 3. Оборудване на учителската стая със съвременна работеща техника – минимум 5 компютъра. 4. Достъп до интернет от всяка точка на училищната сграда. 5. Естетизация на училищния двор. 6. Ремонт на ВИК трасе и стари тръби. 7. Актуализиране и обогатяване на фонда на библиотеката, създаване на читателски кътове във фойета. 8. Ремонт на физкултурния салон и съблекалните към него.

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>9. Текущи ремонти в кабинети и класни стаи.</p> <p>10. Обезпечаване с подходящо обзавеждане на кабинети и класни стаи, единични маси и столове.</p> <p>11. Осигуряване на нова компютърна техника.</p> <p>12. Внедряване на съвременни интерактивни средства за обучение – интерактивни дисплеи, интерактивни дъски.</p>
<p>- Ефективна рекламна кампания.</p>	<p>1. Изграждане на постоянен екип от учители, разработващи рекламната стратегия на училището.</p> <p>2. Осигуряване на достатъчно средства по реализиране на рекламата.</p> <p>3. Включване в рекламната дейност на учители, родители и ученици.</p> <p>4. Актуалност и динамичност в публикациите на сайта и фейсбук страницата на училището.</p> <p>5. Подаване на информация и покани към РУО и Община Варна за провеждане на инициативи, събития, конкурси.</p>